

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi julkisten hankintojen ekologisista tavoitteista vuoteen 2035

Kierrätysteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida periaatepäätösluonnosta. Haluamme erityisesti kiinnittää huomiota rakentamisen kiertotalousnäkökulmaan.

Kierrätysteollisuus ry kannattaa vahvasti tavoitteiden suuntaa, mutta katsomme, että erityisesti rakentamisen osalta vaaditaan tiukempia ohjauskeinoja, selkeämpiä hankintakriteereitä sekä velvoittavaa käyttöä ympäristömyönteisille, kiertotalouden mukaisille ratkaisuille. Esitämme siksi seuraavat huomiot:

1. Kierrätysmateriaalien käyttöä on tuettava kunnianhimoisesti julkisissa hankinnoissa

Infrarakentamisessa syntyy ja hyödynnetään suuria materiaalivirtoja. Tällä hetkellä julkisissa hankinnoissa ei juurikaan hyödynnetä tekniset ja laadulliset kriteerit täyttäviä kierrätysmateriaaleja. Keskeinen pullonkaula on tilaajien ja suunnittelijoiden varovaisuus ja kokemuksen puute, ei materiaalien todellinen soveltuvuus.

2. Sitovammat tavoitteet infrarakentamisen hankintoihin ovat tarpeen

Pidämme tärkeänä, että infrarakentamiselle asetetut tavoitteet (neitseellisen raaka-aineen maksimiosuus 70/85 %) ja kiertotaloussuunnitelmat konkretisoituvat käytännössä esimerkiksi vaatimuksina hankinta-asiakirjoissa. Kierrätysmateriaalien käyttö tulee huomioida jo suunnitteluvaiheessa, ei vain urakkavaiheessa.

3. Julkisilta hankinnoilta tulee edellyttää vähintään samaa tasoa kuin yksityisiltä toimijoilta

Yksityisessä rakentamisessa, esimerkiksi teollisuusalueiden rakentamisessa, kierrätysmateriaalien käyttö on yleistynyt kustannussyistä. Julkisen sektorin hankintojen tulee edistää samoja ympäristötavoitteita ja hyödyntää kiertotalouden tarjoamia kustannus- ja resurssitehokkuushyötyjä.

4. Toimijoiden tueksi tarvitaan konkreettisia mittareita, esimerkkejä ja vaatimuksia

Kannatamme alustavan tai luonnosmaisen vaikuttavien vaatimusten listan laatimista ja sen aktiivista päivittämistä yhdessä toimialojen kanssa. Pilotoinnit Väylän ja Helsingin

kaupungin ohjeistusten mukaisesti ovat kannatettavia. Kierrätysmateriaalien käyttö jää kuitenkin liian usein pilotointien tasolle, vaikka tulokset ovat olleet hyviä teknisesti sekä ympäristön ja ilmaston kannalta. Uusien ratkaisujen pilotointien lisäksi pitäisikin seuraavaksi saada kierrätysmateriaalien käyttö osaksi kaikkia hankkeita.

5. Ilman selkeitä vaatimuksia ja ohjausta kiertotalous ei etene julkisissa hankinnoissa

Kestävistä julkisista hankinnoista on puhuttu yli 15 vuotta. Kierrätysmateriaalien käytön perustuminen vapaaehtoisuuteen, ei ole osoittautunut julkisissa hankinnoissa riittäväksi. Julkisen sektorin tulee toimia suunnannäyttäjänä ja luoda markkinaa uusille, resurssitehokkaille ja vähähiilisille ratkaisuille, ei pelkästään seurata markkinoiden perässä. Valtioneuvoston periaatepäätös sitoutua käyttämään kierrätysmateriaalia silloin, kun se on teknisesti ja taloudellisesti kannattavaa, ohjaisi julkisia hankintoja oikeaan suuntaan.

Kierrätysteollisuus ry edustaa noin viittäkymmentä materiaalien keräyksessä, kierrätyksessä ja hyödyntämisessä toimivaa yritystä. Toimialan yritykset tuottavat muun muassa kiertotalouden, kierrätyksen ja jätteen hyödyntämisen palveluja maanlaajuisesti kaiken tyyppisille jätteille ja muokkaavat jätteistä erilaisia uusioraaka-aineita, biokaasua ja ravinteita muun muassa valmistavan teollisuuden, rakentamisen ja infrarakentamisen sekä maatalouden tarpeisiin.

Kunnioittaen,
Mia Nores
toimitusjohtaja

Lisätiedot: Ari Virta, p. 050 320 8285, ari.virta@kierratysteollisuus.fi